

SZERKESZTŐSÉG:
 BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCA 8.
 Telefon száma 788.
 KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
 CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETESI DIJ:
 Vidékre postán v. helyben hához hordva.
 Egy évre . . . 40 kor. | Egy negyedévre 10 kor.
 Egy fél évre . . . 20 kor. | Egy hónapra 3 kor 60 fl.
 Kétféleképpen: 3 hónapra Németországba 12 korona.
 Franciaországba, Oroszországba, Görögországba, Spanyolországba, Svájcba, Románia- és Szerbia felé, valamint az oroszországi, melyek a postaszállomásig tartanak, negyedévre 12 korona.
 Egy szám ára 12 fill.

EGYETÉRTÉS

FENYŐ SÁNDOR
 főszerkesztő.

EÖTVÖS KÁROLY
 sajtórendelési főmunkatárs.

KIADÓHIVATAL:
 BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCA 8.
 Telefon száma 708.
 HIRDETÉSEK ÉS NYILVÉLTÉRE VALÓ KÖZLEMÉNYEK FELVÉSZÁ KIADÓHIVATAL.
 Parisban: Fényképek: John F. Jones & Co. 31. Rue. Paris. Montmartre.
 Londonban: Fényképek: Teled. József 11. Bloomsbury Square.
 Frankfurtban: A. M. Németországi kizárólagos vezérkiszármány: Danbe G. L. és Társa.
 Bécsben: Danenberg I. I. Kumpfgasse Nr. 7.
 Duka M. utca. I. Wollzeile Nr. 6-8.
 Hasenstaub és Vogler, I. Wallischgasse Nr. 10.
 Rudolf Seilerstr. Nr. 2.
 Oppell A. Stuhlnastel Nr. 4.
 Schenk Henrik I. Wollzeile Nr. 14.
 Zürichben: Orell, Füssli & Co.
 és valamennyi hirdetésíróda.

Mai számunk főbb közleményei:
 Vezetőnk: **Kegyelem és igazság.**
 Az „esetek” főbb osztályozása.
 A bírósági látogatás.
 Az elvesztett milliók.
 Mattiasch-Keglevich kegyelmet kapott.
 Mozgó képek.
 Látogatás Biró Lajosnál.
 A szakély kongresszus.
 Tézis: **Az utolsó Tisza. Irta: Timár Szaniszló.**
 Regény: **A kis ezredes. Irta: Sienkiewicz.**

Kegyelem és igazság.

(K.) Kegyelmet kapott Mattiasch-Keglevich Géza főhadnagy, a möllersdorfi katonai feyház sokat emlegetett rabja. Három évet helyettesítő hónapot töltött keserves, sorvasztó rabságban, katonák súlyos börtönbé. S most azt mondák neki, a magas hadügyminiszterium kegyelmes megbizásból:

— Szabad vagy. Mehetsz. A hadügyminiszter kegyelme elengedte hátralevő büntetését: két esztendő, négy hónapot. Elmehetsz ki a világba, isten hírével. A lánczod azonban, a mit mint rab hordtál, itt marad. S itt maradnak büszke aranycsillagaid is, a miket mint dőlczeg katoná hordtál.

Mattiasch-Keglevich Géza kegyelmet kapott és nem reviziót. Szabadságot, de becületet nem.

A szabadlát lett rab egyebet is hagyott a katonai feyházban. Nemcsak a lánczokat, nemcsak az aranycsillagokat! Mikor börtönbé vitték, rabságra ítélték a sárka hajtokás ulánus főhadnagyot, dőlczeg, szép férfi volt, erős és rugékony, fiatal és hódító. Bűbájosszonyok rajta felejtették a szemeket, fejedelmi nők a hitvesi hűségéről feledtek meg a sarkanyus Mars fia kedvéért. Most — azt mondják róla, — tőporódott, elszórt, deresfejtű aggyastán. Arnyéka a büszke multnak, karrikaturája a hercegi favoritának. Sárka a bőre, beesett a szeme, revéteg a nézése, ősz a haja. Roncs ő, tépett vitorlakkal; nem is látszik rajta, hogy egyszer büszke hajó volt.

A becülettel együtt ott maradt a kazamatákban az ifjuság az erő, a munkabírás, az életre való vágy... Nem tökéletes kegyelem az, amit Mattiasch-Keglevich Géza kapott.

Innen-onnan négy éve, hogy a fiatal főhadnagyot hat esztendő feyházban tartották.

Az Egyetértés tárczája.

Az utolsó Tisza.

— Az Egyetértés eredeti tárczája. —

Ha a halálal páktumot lehetne kötni! Milyen elvek föladvázaival, micsoda bibari pontok „szegrekezesítésével” keresnek vele az érintkezést, hogy az alkudozás megkezdhesse, lebonnyoltsák és végül az alkut meg is kössék vele! . . . Akkor illenek ám csak az ember Eötvös Károly definíciója, amely minden definíció között az embert legjobban jellemzi, a „Homo semper pactans”. Mert csakugyan úgy áll a dolog, hogy a teremtett él lenyek közt az ember az egyedül, a ki mindig páktál. Oroszlán, tigris, farkas, repülő, járó-kelő, csuszó-mászó és vízben uszáló állat szembeszáll a sorssal, a viszonyokkal, megküzd vele vagy legyőzi. De a paktálni nem tud. Az embernek egész élete nem más, mint egy nagy alkudozás és megalkuvás. Attól fogva, hogy az esze megij, mindig alkuszik az emberekkel, az étellel, a sorssal. Engedményeket csikar ki, vagy engedményeket tesz.

Hanem amikor a halál jelentkezik, a magvalóságában, a paktálásnak iszonyú vége szakad. Megkísérel ugyan akkor is: szalad orvoshoz, vagy szalaszítja az orvost. Van doka a patkuskánál. De ha itt a halál, az alkut és vak minden alkudozás iránt. Int egyet a fekete lobogóval és hiába minden engedmény, amit tenni hajlandók volnának.

A legnagyobb mesterei a paktumkötésnek ilyenkor kifogynak a leleményből. S ki meri mondani, ki meri állítani, hogy a Tisza-család vadhadjai verifórtékban nem értették volna a paktálásához? . . . Értették, nagyong értették. Különösen az egyik: az a nagy; már amit közönséges értelemben nagygnak nevezünk, legalább az alkudozásban. Aki úgy értett hozzá, hogy nemcsak magával és elveivel tudott szépségeit megalkudni, hanem tizenöt álló esztendőig az országgal, Ausztriával és minden egyéb faktorral, amelylyel a paktálás néha nem szép, de mindig nehéz dolog is. Az is elismert, mikor a halál árnyékát jenni, közeledni látta. A debatter összes érvei háttalvalóknak bizonyultak; nem kapaszkodhatott bele az „előtte

háza itélték. Elítélte a hadbírósg hamisításért és csalásért. Úgy itélték el, ahogy a katonai bíróság mindig itél: titokban, a nyilvánosság kizárásával. Nem hallottuk a vádat, nem hallottuk a védelmet. Bizonyítékokat nem láttunk, csak gyanút és üldözést; s hallottuk kétségbeesett hangoztatását az ártatlanságnak. Mi természetesebb annál, minthogy a részvétl és a szártalom, az emberi rokonszenv a vádolt mellé szegődött!

De a mikor mégis elövtették szigoruan, kegyetlenül, meghökentünk kissé. Ha lehet is tévedés a jogszolgáltatásban, ha volt is akárhány eset, a mikor az igazságszolgáltatásban állott a boszu-vágynak, a hatalmi üldözésnek, mégis gondolkodója eset a józanul itélő ember a kemény ítélet hallatára. S azt mondta:

— Nem lehetett egészen ártatlan az az ember, akit emberi bírak ilyen szigoruan sutjanak. . . . S történet közben, négy hosszú év alatt sok érdekes dolog. Kiderült egy bírói tévedés. Az egyik hamisítást, a melyért a vádlottat elítélték, nem ő követte el. Gazdája került az aláírásnak. A család vádját is eljettette a második hadbírósg. Három bűnből csak egy maradt a rab terhére.

A ki kétszer bódott, vajjon egyenesen járt-e harmadszor?

S még valami történt. A rab penziót kért, s nem kapta meg. Kegyelmet nem kért, s megkapta. Jogos ugy-e bár, ha ezek után így szól a higgadt megfigyelő:

— Nem lehetett teljesen bűnös az az ember, a ki igazságot kér és kegyelmet kap. . . .

Azt jelenti Bécsből, hogy a kegyelmet Mattiasch-Keglevich a hadügyminiszteriumtól kapta. A magas hadügyminiszteriumtól, a melynek joga van kegyelmet osztani, ha a rab már egy esztendőt kitöltött a büntetésből.

Mi pedig úgy látjuk, hogy a möllersdorfi rabnak nem a hadügyminiszter adott kegyelmet, hanem egy nálánál jóval nagyobb ur: a közzvélemény.

A hadügyminiszter megnyugodott a kemény ítéletben, már négy évvel ezelőtt. Meg is erősítette. A közzvélemény azonban nem nyugodott meg benne, a közzvélemény nem erősítette meg. Az emberek nem látták a meggyalázó

bűnt, nem látták a bizonyítékokat, csak a kegyelme itéletét látták és annak kéréthetetlen végrehajtását. S erre hangos lett a követelés, nem kegyelemért, de igazságért. Megszólt a sajtó, innen is, tulnan is. Felszóltak a parlamentben, a delegációban: magyarok is, osztrákok is. Röpiratok jelentek meg, cikkek irtak tollforgató emberek, beszédek mondtak ismert politikusok, s mindmennyi hangosan követelte: „Világosságot a sötét ügyben! Igazságot a kegyetlen üldözés helyett! . . .”

A hadügyminiszterrel nem tudjuk, hogy van-e szíve? Nemelyek az eszében se bíznak túlságosan. Se az egyik, se a másik nem diktálhatta neki a kegyelmet, de kérészkolta tőle a hangos el nem szunnyadó közzvélemény. Erről bizonyos, hogy meg van; erről bizonyos, hogy messzire hallatszóval megnyilatkozott. S bizonyos róla, hogy kegyelmezebb is, igazságosabb is minden hadügyi kormányzatnál.

Diadala-e a közzvéleménynek, vagy hibája és jóindulata, — de mindenestre ez nyitotta meg a rab ulánus börtönének vas ajtaját. . . .

Még egy kérdés marad sötétben és eldöntetlenül, nyilván örök időkre. Nem hogy ki, de mi tette szabaddá a rab katonát? Korai kegyelem-e, vagy kései igazságszolgáltatás?

Takn soha se lesz világosság ebben a kérdésben.

Ne is keressük egyelőre. Sok hegedő sebet kellene véresre fölszakgatni, hogy eljussunk a tiszta igazsághoz, a mely ma már nem is használna senkinek.

De az igazságvédelmet keressünk kell a jövőre. S nem is nehéz megtalálni.

Az új katonai büntető törvény, — úgy jelenti, — keszen van. Telisteli van üdvös és modern reformokkal. Az igazságvégzési eljárás, (a magyar és az osztrák) látták is, helybenhagyták és kedvezően nyilatkoztak róla.

Éz annyit jelent, — vagy legalább annyit kellene jelentenie, — hogy az új katonai büntető eljárás teljes nyilvánossággal folyik, s a vádallal egyenlő jogokat biztosít a védelemnek. Ha ilyen lesz, nyugodtan elfogadjuk. Ha csak egy porckemény hiányzik is belőle, harcolni fogunk ellene körü-

szakadtáig. Erre unszol sok esztendő sok szomorú tapasztalata, s mindennél jobban a mai szenzációk kegyelem . . .

Budapest, augusztus 28.

A **kiegyezésről** van megint mondani valója egy külföldi lapnak. A Müncheni Allgemeine Zeitung írja a következőket:

A kiegyezés sorsának szeptember 10-ig föltétlenül el kell dőnie, mert akkor kezdődnek az ősi nagygyakorlatok s az uralkodó régi szokása szerint azt óhajtja, hogy akkorra minden fontosabb folyó államügy véglegesen elintéződjék. Szeptember 10-ig tehát el kell dőni, vajjon megegyezt-e a két kormány valamely provizóriumban, vagy pedig, ha a tárgyalások eredménytelenek, szükség van-e arra, hogy az uralkodó új kormányokra bizza a kérdés megoldását? Mert ha szeptember tizedikéig dűlre nem jut a kiegyezés, akkor elkerülhetetlen a kormányválság, még pedig a monarchianak mind a két államában, mert az mégsem képzhetők hogy csak az egyik kormány kérés elbocsátását, éppen az talán, a melyik szivósabban ragaszkodott állama érdekeihez. De szinte bizonyos, hogy szeptember tizedikéig meg lesz a kiegyezés, mert hiszen az a hír járja, hogy már csak a vámtárai kérdésében van a két kormány között nézeteltérés. E miatt pedig igazán érthető volna, ha kenyértörésre kerülne a dolog.

Eddig van a német lap híradása. Az igaz, hogy ez se egyéb tapogatózásnál, de annyiban helyes utat jár, hogy a két miniszterelnök már megegyezett, a kiegyezés kész s most már csak a lakhatik része van hátra. A biznnyegedik paragrafus — mondották már — nagyon is élesen kezdik emlegetni Ausztriában. . . .

Az interparlamentáris konferencia elmarad.

Nem lesz az idén interparlamentáris konferencia. Noha nagyon készültek rá, elmarad, a hivatalos jelentés szerint azért, mert nagyon sokan jelentkeztek a konferenciára. Bizony ez különös okadás, s epeésséggel nem őszinte. Ha túlságosan kevesen jelentkeztek volna, ez érthető és elfogadható ok volna az elhalasztásra. Egy-két ember nyilatkozata és tevékenysége nem lehet nyomos a politikában. Inkább komikus. De a tömeg, a nagy érdeklődés, az általános részvét, nemcsak imponáns, de súlyt is ad a határozatoknak. Az eljárás oka a konferencia elmaradásának az osztrák belviszály. Mem akarják az ausztriai belső harcaikat a nagy világ elé vinni. Nem akarják Ausztriát a külföld előtt kompromittálni. Mintha erre nem volna jobb mód a konferencia elhalasztásánál? Például a belső viszály megoldása, az ádatlan harczok megszüntetése, a becületeltes állapotok helyreállítása? Ez nem is volna szegény Ausztriára, s jobb volna nekik is, nekünk is. — A konferencia elmaradásáról a felhatalos

Politische Correspondenz egyébként ezeket jelenti:

Az idei interparlamentáris konferenciát szeptemberben Bécsben kellett volna megtartani, a melyre a magyarországi lagok közül több mint ötven jelentették be részvétüket. A konferenciát e hónap elején október idejére halasztották s most Pirquet báró, az osztrák interparlamentáris konferencia elnöke arról értesítette a magyar csoport elnökét, hogy az idei kongresszus **teljesen elmarad**, a megokolás szerint azért, mert olyan sokan jelentkeztek, hogy elszállásoláskor gondoskodni nem lehetett volna. A konferencia elhalasztásának ez oka azonban **alig állhat meg**, hiszen 1896-ban a kiállítás alkalmával a magyar csoport képes volt több mint hatsz tagnak ellátására gondoskodni. A legközelebbi konferencia tehát csak a jövő év őszén lesz; a konferencia helyét, a melyért Bukarest, Lisszabon és Berlin versenyeznek, később állapítják meg. A konferencia elmaradásának igaz okáról egy alkalmi tudósítónk megbízható forrásból a következő értesülést szerzte. Az elhalasztásnak komoly politikai oka van. Az osztrák politikai pártok ugyanis a bécsi interparlamentáris konferencia munkarendjében föl akarták venni az osztrák helypolitikai viszonyok megvitását is. Erről értesült az osztrák kormány is és mindent elkövetett, hogy a pártok vezetőit a szándékukról lebeszélje. A tameskorás sokáig húzódt, végre is elhalasztott, hogy az osztrák interparlamentáris csoport bejegyzésével a konferenciát rövid időre elhalasztják. Már ekkor kétséges volt azonban, hogy a tárgyalások meglesz-e a kívánt eredményre. Azóta egyre tárgyalnak és tanácskoznak, de a kormány interveziója sikertelen maradt és minden közvetítő indítvány kudarcot vallott. Nehogy a reiksztrát torzalkodása és az osztrák helypolitikai viszonyok a nemzetközi fórum elé kerüljenek, az osztrák kormány mindent elkövetett, hogy a konferenciát, a mely a kiegyezési tárgyalások idején és a külföldi szerződés megkötése előtt csak újabb zűrzavart idézhetett volna elő, **végleg elhalasztják**. Ez tegnap meg is történt.

Az „esetek” osztályozása.

(pd.) A kuriai bíraskodás megtelemelésekor a törvényhozó „eseteket” kodifikált, bármennyire iparkodik is az indokolás éhharitáni ezt a vádall. A törvény esetei tudvalegleg kétfélek: abszolútak és viszonylagosak. Az abszolút érvénytelenségi ok, az magának a megválasztott képviselőnek és illetve magának a jelöltnek a ténykedése, és az feltétlenül halált-hozó a mandátumra, tekintet nélkül arra, hogy a beigazolást eset gyakorlati-e közvetlen hatást a többség alakulására. Ha ötszáz szó a többség számozását nyer, hogy az ötszázból csak

piáló ereje van, a sár, a mely oly sok mindent feleltet, még az sem tudta kiölni a szivéből a gyűlöletet. S a gyűlölet e viharos hullámai között, melynek habja-árja oly magasra csapkodott, vitakozva, támadva és támadtatva vitte hajóját előre, mindaddig, a míg életének hajója össze nem törtött. Tizenöt esztendő Magyarországon közzvéletben és még sokkal több év, a mely megelőzte, az ő nevével elválaszthatatlan kapcsolatan van. Erényeiről és bűneiről a közéletben többet beszéltek a parlamentben, a klubokban és a sajtóban (a vonal fölött), mint a mennyit e keretben összeszoritani lehet. Ha voltak ércényei, azokat a történelem méltányolni, ha voltak bűnei, azokat megugyanesak a történelem elítélni fogja. Most, a vonal alatt, a mikor a dinasztialt alkotó négy testvér közül, az utolsó is megkezdte útját az örökérváloság felé, nem illik sem itelni, sem elítélni.

Mert ime az utolsó, a testvérek közül: Tisza László szintén megért testvéreivel. Gumundenben szívszelhűdes vetett végezt életének.

Ő képviselte a negyedik típust: a **katonát**. Költői hajlam, nagynuri passzió, államférfiúi becsyvágy távol maradt tőle. Forgatta a kardot, mint jó katonához illik, vitézül, bár nem túlságos szerencsésen. Annyi szerencséje mégis volt, hogy huszonhét sebbe daczára, a melyet pályafutásán kapott, mégis életben maradt, sőt erő szervezete akkora ellentállást tudott kifejteni, hogy a halál is csak lopva közeledett hozzá. Egyike volt azoknak, a kik szerepeltek ugyan a közzvéletben, de szerepük mégsem volt. Mint képviselő alig szólta. Szeretettel, gyűlölettel nem váltott ki a tömegben. A mi gyűlölet érte az a Tisza Kálmán által támasztott gyűlöletmennyiségből esett rá.

Egészen a katonai típust képviselte s még abban is megegyezett a katonákkal, hogy ritkán volt pénze. És csakugyan: minek katonának a pénz? Ő ugyan tudta volna mire költeni, de a sors a Tiszáék ez egyeden sarjától megvonta a földi javakat. Hogy, hogy nem; a míg a többinek óriási vagyvona, birtoka és egyéb java volt, ő mindvégig szegény sorban maradt a többiekhez képest. Még a legjob-

szóló* argumentumaiba. A többséget (mely itt a túlerőt jelentette) nem tudta kapacitálni és lelépelt örökre a csodás játszóról, amelyet földi életnek nevezünk.

A halál most megint jelentkezett és aránylag rövid idő alatt kéréthetetlenül kitöltött egy hatalmas dinasztia. Még nem is olyan régen teljes nagyságában virágzott a Tisza-dinasztia Magyarországon és bizony számolnia kellett e dinasztiaival, az egész magyar politikai közzvéletnek. Még itt álltak, hol a központokban, hol a periferiákban és működtek is. Volt idő, a mikor az egész ország szemé rajtuk függött; volt idő, a mikor csak a színtalnak mögött jártak-belelt, lát-szólagos passzivitásban, de soha sem adva föl az aktivitást, vagy annak vágyát. De mindig nyugtalanítottak közzvéletünk egyformán az aktív és a passzív szereplésben.

És ime, ma kihalt a gesztó négy Tiszák közül az utolsó ivadék is. Most megint ott vannak a khaoszban, ahonnan ők is előkérültek, mint mi valamennyien. Volt — nines Tisza-dinasztia, a mely olyan erősnek látszott az alkudozásban, hogy még talán a halálal is megköthetők volna az alkut. Legalább úgy tűnt föl annak, a ki figyelte őket.

A sors, a melynek határozatai kifürkészhetetlenek, úgy akarta, hogy ez a család különböző harezokon, az étellel és a viszonyokkal való küzzelmekek századokon át fejlődjék, pörkedjék, a közzvéletben több-kévesebb résztvegyen és gyarapodjon is ivadékokban, mint földi javakban, csak azért, hogy elkövetkezze egy idő, a melyben fejlődésüknek zenitjéhez érkeznek meg. És megerkeznén ide, egyszerre leszálljanak a legmelyebb nadir sötétségébe, a mindent elnyelő Orkoszba, a honnan nincs föltámadás.

Vannak ilyen tünemények az annalesekben. Csaldókat jegyzett föl, pl. a művészet-történelem, a mely századokon át egy művészi ágnak hódolt. Végre kifejlődött egy nagy művész közöttük és aztán meghalt a családban a művészet, mikor az busesnt mondott az életnek.

Igy volt a Tisza-családdal is. Nézem családfáját a Tiszáéknak és látom, hogy a mostani ág első őse: Tisza György 1656-ban

született. Azóta majdnem valamennyi szerepelt kisebb-nagyobb mértékben akár a megyei, akár az országos politikai közzvéletben, migem a Tisza-dinasztia a 19. század második felében el nem érte a zenitjét. És ime, most, a XX. század elején az utolsó is hirtelen letérve, leszakadva az élet fájáról, isten hozzád-ot mondott a világnak. Rövid időközben egymásután adták föl a paktumot és vége lett a dinasztianak. . . .

Ha már ez is gondolkozásra készteti a gondolkodókat, mennyivel mélyebb tündőrsé adhat alkalmat az, hogy a híres és nagyon gyűlölt bíhari adminisztrátor négy fia: Dimokos, Lajos, Kálmán és László, akik mind a négyen erősen szerepeltek a közzvéletben, **mily különböző négy típust képviseltek**.

Valóságban olyan látszata van a dolognak, mintha egymás között egy osztottak volna föl a szerepeket, mint az uralkodóházak tagjai.

Vagy a nevelés, vagy benső hajlam, vagy a végzetlő kapott hivatás folytán a gesztó négy Tisza-testvér csakugyan típus dolgában teljesen különbözők egymástól és magában mindegyik külön-külön típust reprezentált.

Tisza Dimokos, a ki legkorábban halt el közülök, nem törődött a politikával és nem elegyedett politikai harezokba. Ő a Muzsikól várót és kapott is inspirációt. Arany János, a nagy költő Tisza Dimokosban poétai tehetséget velt föfedezni és ápolta is azt, a míg ápolhatta. De nagyon korán halt meg, fejlődésének egész kezdetén. Ki tudja, ha megél, talán a Tisza-családban lakozó energia folytán a magyar közzvéletben nevet is szerzett volna.

Ez azonban már nem adott meg a Tisza-családnak. A sors mintha játékok üztöt volna s mintha meg akarta volna mutatni a családnak, hogy erre a típusra is lehetett volna képviselője.

A másik típus, gr. Tisza Lajos; képviselője a magyar grand seigneurnek. Munkabírás és nagynuri hajlam egyesült benne. A puha kényelem és az előszeretet a címek és kitüntetések iránt: ez volt két jellemző vonása. Nem riadt vissza a munkától, de munka után pihenni, vagy szórakozni akart nagyon módon. És a munkáért jutalmat, elsőmest várt. Sokat vitatkoztak azon és pedig

szóló* argumentumaiba. A többséget (mely itt a túlerőt jelentette) nem tudta kapacitálni és lelépelt örökre a csodás játszóról, amelyet földi életnek nevezünk.

született. Azóta majdnem valamennyi szerepelt kisebb-nagyobb mértékben akár a megyei, akár az országos politikai közzvéletben, migem a Tisza-dinasztia a 19. század második felében el nem érte a zenitjét. És ime, most, a XX. század elején az utolsó is hirtelen letérve, leszakadva az élet fájáról, isten hozzád-ot mondott a világnak. Rövid időközben egymásután adták föl a paktumot és vége lett a dinasztianak. . . .

Ha már ez is gondolkozásra készteti a gondolkodókat, mennyivel mélyebb tündőrsé adhat alkalmat az, hogy a híres és nagyon gyűlölt bíhari adminisztrátor négy fia: Dimokos, Lajos, Kálmán és László, akik mind a négyen erősen szerepeltek a közzvéletben, **mily különböző négy típust képviseltek**.

Valóságban olyan látszata van a dolognak, mintha egymás között egy osztottak volna föl a szerepeket, mint az uralkodóházak tagjai.

Mert ime az utolsó, a testvérek közül: Tisza László szintén megért testvéreivel. Gumundenben szívszelhűdes vetett végezt életének.

Ő képviselte a negyedik típust: a **katonát**. Költői hajlam, nagynuri passzió, államférfiúi becsyvágy távol maradt tőle. Forgatta a kardot, mint jó katonához illik, vitézül, bár nem túlságos szerencsésen. Annyi szerencséje mégis volt, hogy huszonhét sebbe daczára, a melyet pályafutásán kapott, mégis életben maradt, sőt erő szervezete akkora ellentállást tudott kifejteni, hogy a halál is csak lopva közeledett hozzá. Egyike volt azoknak, a kik szerepeltek ugyan a közzvéletben, de szerepük mégsem volt. Mint képviselő alig szólta. Szeretettel, gyűlölettel nem váltott ki a tömegben. A mi gyűlölet érte az a Tisza Kálmán által támasztott gyűlöletmennyiségből esett rá.

Egészen a katonai típust képviselte s még abban is megegyezett a katonákkal, hogy ritkán volt pénze. És csakugyan: minek katonának a pénz? Ő ugyan tudta volna mire költeni, de a sors a Tiszáék ez egyeden sarjától megvonta a földi javakat. Hogy, hogy nem; a míg a többinek óriási vagyvona, birtoka és egyéb java volt, ő mindvégig szegény sorban maradt a többiekhez képest. Még a legjob-

1. pótdaró... 2. a lippai adóhivatal átadásánál 109.815 frt 16 kr és... 3. a temesvári adóhivatal átadásánál 359.870 frt 23 kr.

kr. nagykorúvá vált örökösöknek ki lett utalva... 3. az új aradi adóhivatal átadásánál 291.900 frt 76 kr;

A berlini látogatás. — Távirati tudósítások. — Berlin, aug. 28. Viktor Emánuel olasz király és Vilmos császár délelőtt fél tíz órakor érkezett meg Potsdamból a birodalmi főváros látogatására.

Az uralkodók fogadására megjelent Bülów birodalmi kancellár, Wedel kvirinali német nagykövet és más előkelőségek. Az udvari vonóról leszálltak: Vilmos császár tábornoki egyenruhájában, Viktor Emánuel király huszárrezdés egyenruhájában, Augustia Viktória császárné, Frigyes Vilmos trónörökös, Joakim herceg, Viktória Lujza hercegnő, Prinetti olasz külügyminiszter és a király kísérete.

Az uralkodók fogadására megjelent Bülów birodalmi kancellár, Wedel kvirinali német nagykövet és más előkelőségek. Az udvari vonóról leszálltak: Vilmos császár tábornoki egyenruhájában, Viktor Emánuel király huszárrezdés egyenruhájában, Augustia Viktória császárné, Frigyes Vilmos trónörökös, Joakim herceg, Viktória Lujza hercegnő, Prinetti olasz külügyminiszter és a király kísérete.

Az uralkodók fogadására megjelent Bülów birodalmi kancellár, Wedel kvirinali német nagykövet és más előkelőségek. Az udvari vonóról leszálltak: Vilmos császár tábornoki egyenruhájában, Viktor Emánuel király huszárrezdés egyenruhájában, Augustia Viktória császárné, Frigyes Vilmos trónörökös, Joakim herceg, Viktória Lujza hercegnő, Prinetti olasz külügyminiszter és a király kísérete.

Az uralkodók fogadására megjelent Bülów birodalmi kancellár, Wedel kvirinali német nagykövet és más előkelőségek. Az udvari vonóról leszálltak: Vilmos császár tábornoki egyenruhájában, Viktor Emánuel király huszárrezdés egyenruhájában, Augustia Viktória császárné, Frigyes Vilmos trónörökös, Joakim herceg, Viktória Lujza hercegnő, Prinetti olasz külügyminiszter és a király kísérete.

Az uralkodók fogadására megjelent Bülów birodalmi kancellár, Wedel kvirinali német nagykövet és más előkelőségek. Az udvari vonóról leszálltak: Vilmos császár tábornoki egyenruhájában, Viktor Emánuel király huszárrezdés egyenruhájában, Augustia Viktória császárné, Frigyes Vilmos trónörökös, Joakim herceg, Viktória Lujza hercegnő, Prinetti olasz külügyminiszter és a király kísérete.

Az uralkodók fogadására megjelent Bülów birodalmi kancellár, Wedel kvirinali német nagykövet és más előkelőségek. Az udvari vonóról leszálltak: Vilmos császár tábornoki egyenruhájában, Viktor Emánuel király huszárrezdés egyenruhájában, Augustia Viktória császárné, Frigyes Vilmos trónörökös, Joakim herceg, Viktória Lujza hercegnő, Prinetti olasz külügyminiszter és a király kísérete.

4. a lippai adóhivatal átadásánál 109.815 frt 16 kr és... 5. a temesvári adóhivatal átadásánál 359.870 frt 23 kr.

A berlini látogatás. — Távirati tudósítások. — Berlin, aug. 28. Viktor Emánuel olasz király és Vilmos császár délelőtt fél tíz órakor érkezett meg Potsdamból a birodalmi főváros látogatására.

Az uralkodók fogadására megjelent Bülów birodalmi kancellár, Wedel kvirinali német nagykövet és más előkelőségek. Az udvari vonóról leszálltak: Vilmos császár tábornoki egyenruhájában, Viktor Emánuel király huszárrezdés egyenruhájában, Augustia Viktória császárné, Frigyes Vilmos trónörökös, Joakim herceg, Viktória Lujza hercegnő, Prinetti olasz külügyminiszter és a király kísérete.

Az uralkodók fogadására megjelent Bülów birodalmi kancellár, Wedel kvirinali német nagykövet és más előkelőségek. Az udvari vonóról leszálltak: Vilmos császár tábornoki egyenruhájában, Viktor Emánuel király huszárrezdés egyenruhájában, Augustia Viktória császárné, Frigyes Vilmos trónörökös, Joakim herceg, Viktória Lujza hercegnő, Prinetti olasz külügyminiszter és a király kísérete.

Az uralkodók fogadására megjelent Bülów birodalmi kancellár, Wedel kvirinali német nagykövet és más előkelőségek. Az udvari vonóról leszálltak: Vilmos császár tábornoki egyenruhájában, Viktor Emánuel király huszárrezdés egyenruhájában, Augustia Viktória császárné, Frigyes Vilmos trónörökös, Joakim herceg, Viktória Lujza hercegnő, Prinetti olasz külügyminiszter és a király kísérete.

Az uralkodók fogadására megjelent Bülów birodalmi kancellár, Wedel kvirinali német nagykövet és más előkelőségek. Az udvari vonóról leszálltak: Vilmos császár tábornoki egyenruhájában, Viktor Emánuel király huszárrezdés egyenruhájában, Augustia Viktória császárné, Frigyes Vilmos trónörökös, Joakim herceg, Viktória Lujza hercegnő, Prinetti olasz külügyminiszter és a király kísérete.

Az uralkodók fogadására megjelent Bülów birodalmi kancellár, Wedel kvirinali német nagykövet és más előkelőségek. Az udvari vonóról leszálltak: Vilmos császár tábornoki egyenruhájában, Viktor Emánuel király huszárrezdés egyenruhájában, Augustia Viktória császárné, Frigyes Vilmos trónörökös, Joakim herceg, Viktória Lujza hercegnő, Prinetti olasz külügyminiszter és a király kísérete.

Az uralkodók fogadására megjelent Bülów birodalmi kancellár, Wedel kvirinali német nagykövet és más előkelőségek. Az udvari vonóról leszálltak: Vilmos császár tábornoki egyenruhájában, Viktor Emánuel király huszárrezdés egyenruhájában, Augustia Viktória császárné, Frigyes Vilmos trónörökös, Joakim herceg, Viktória Lujza hercegnő, Prinetti olasz külügyminiszter és a király kísérete.

Az uralkodók fogadására megjelent Bülów birodalmi kancellár, Wedel kvirinali német nagykövet és más előkelőségek. Az udvari vonóról leszálltak: Vilmos császár tábornoki egyenruhájában, Viktor Emánuel király huszárrezdés egyenruhájában, Augustia Viktória császárné, Frigyes Vilmos trónörökös, Joakim herceg, Viktória Lujza hercegnő, Prinetti olasz külügyminiszter és a király kísérete.

gyönyörű szép Olaszországnak, almáink országának, művészeink és költőink ifjú forrásának királyát. Üdvözlőjük felségedet mint hű szövetségstársát a bennünk eggyemással és fennkölt barátunkkal, Ferencz József császár és király ő felségével összekötő szövetségének megújítása után, amely szövetség régi erejében áll fenn és mélyen belevette magát népeink lényébe, mint, hogy évtizedek az biztosította Európának a békét és ha isten úgy akarja még soká fogja biztosítani. Az egész német haza ujjongva kiáltja velem: A király ő felsége hurra! hurra! hurra!

Viktor Emánuel király a császár beszédére a következő pohárköszöntővel válaszolt: Az igaz vonzalom érzése, a melyet felséged országom, hazám és személyem iránt tanusítani kegyeskedett, becses záloga annak a barátságunk, a melyet megjelenéseddel szemléltem. Én is életem megindulással emlékeztem meg arról a testvéri vonzalomról, a mely felséged atyját az enyémellett egyesítette és arról a szíves bensőségéről, a mely dicső nagyratűnt között lennelt. Ilyen emlékek jegyében népeink előre fognak haladni a polgárosodás útján, biztosítva Olaszországnak és a két császárságnak a régi szövetségi által, amelyben a közelfogás most a béke jelképét és hathatós oltalmát ismeri fel. Ezzel a kívánsággal emelem poharamat, hogy felséged, a császárné és királyné ő felsége és a császár ház egészére és a hatalmas Németországnak jólétére üritsem, amelyből a munkánk és tudásunk oly nagy fénye sugárzik ki. Eljen a császár és király ő felsége!

Berlin, aug. 28. Viktor Emánuel király Bülów grófnak az Annunziata-rendet adományozta és ma személyesen adta át neki az olasz nagykövetségén a rend jelvényét.

A császár közötté Viktor Emánuel királylyal, hogy Zanardelli olasz miniszterelnöknek a harmadszövetség megújítása alkalmából a feketeszínű-rendet adományozta. Prinetti külügyminiszter a porosz koronarendet kapta, Viktor Emánuel király Richt-hofen báró külügyminiszternek a Szent-Mihály- és Lázár-rend nagykeresztjét, Mühl-berg államtitkárnak pedig az olasz koronarend nagykeresztjét adományozta.

Viktor Emánuel király az olasz nagykövetségén, a hol reggelizett, a berlini olasz kolóniát és a lipsei és kopenhági olasz képviselőket fogadta, azután pedig meglátogatta gróf Bülów birodalmi kancellárt, Walderec tábornagyot és az osztrák-magyar, spanyol és török nagyköveteleket.

Róma, aug. 28. Viktor Emánuel király Potsdamból táviratban küldött Zanardelli miniszterelnöknek, a melyben arról értesíti, hogy Vilmos császár a fekete sashatározatát neki és gratulál neki ehhez a kitüntetéshez.

MOZGÓ KÉPEK. Béke vátelek! — Jelenet. — (Történelmi a nemzetközi békelegia norvég országgyűlésének gyűlésén, Stavanger norvég városában.)

A központi választmány elnöke (folytatva beszédét): ... igen, uraim, mi azon az állásponton állunk, hogyha háborút nem akarsz, közzülj a békére! A békét, ezt az általános emberi jót, csak egy módon biztosíthatjuk: a megálló állapotok fenntartásával. Csak semmi lefegyverzés, semmi erőszakoskodás: maradjon minden, ahogy volt, álljanak a hadseregek talpig fegyverben és akkor nem kell feltenniük a békét!

A radikális párt elnöke: Tisztelt közgyűlés! A mit az előttem szólt nagy tekintélyű elnök ur kifejtett, enyhén szólva: számrazás. (Élénk felkiáltások: »Rendre, rendre! Micsoda hang ez? Vonja vissza!«) Pardon, ugy értem, hogy ugy beszélt, mint egy generális. Mi nem azért gyűltünk itt össze, hogy bizalmi nyilatkozatokkal hódoljunk a hadseregnek, bennünket a békeszent eszméje gyűjtött ide össze. (Emelkedett hangon. Vörös arccal.) Igen, uraim, a béke, mi békét akarunk, békéért ver szívünk, békét követelünk! (Orditva.) Jaj annak, a ki békés szándékainkat megzavar bennünket. Jaj a paktusom megalkuvónak, reszkessenek az igazi békebarátok rettenetes haragjától! (Ugy van! Ugy van! Eláll! Nem hallgatunk tovább! Szavazzunk! Szavazzunk!) Nem engedjük magunkat megfélemlíteni... (Eláll! Eláll!) Az elnök ur erőszakos... (Szavazzunk! Szavazzunk!)

innen a béke ellenségeit! Utánam, elvtársak! (Letaszítja az elnököt az emelvényről. A jeladásra a radikális békepárt tagjai botokkal kiverik az ülésteremből az ellenpártot.) A béke szent nevében gyűltünk össze, uraim és mi, remélem, semmiféle erőszakoskodásra nem ragadtunk magunkat. Hiszen nekünk annyi epénk sincs, mint egy galambnak... (Az ülés folyik.)

Tisztelettel kérjük azokat az olvasóinkat, kiknek előzetése szeptember 1-én lejár, sziveskedjenek az előzetes megújítása iránt intézkedni, hogy a lap szétküldésében ne legyen akadály. Eyf. — Személyi hírek. György schauburg-lippei uralkodó herceg, kinek a Szerémségben nagy kiterjedésű birtokai vannak a jövő héten uradalmának megszervezésére végett Magyarországra jön s több napig marad Verőcén. — A hohenzollerni hercegek, — mint nekünk Sigmaringbenől táviratozók — a román király látogatására Gasteinba utazott.

UJDONSÁGOK. Látogatás. — Biró Lajosnál. — Biró Lajosnál voltam ma délután. A tegnap esti zajos fogadtatás után megpihent egy kissé és szerény, kedves modorban szívesen fogadott.

Komoly, jószágos arcu ember. Hosszu fehér szakállja és szürkülő haja még tekintélyesebbé teszik. Napharminál arca egészségesege vall s azok az apró sebek, a melyek a homlokán és a kezén vannak, jelentéktelenek. Új-Guineából hozta azokat, a tengerpartot, de itt a kontinensen elmulnak hamarosan. Meglátásnak rajta a komoly munka és a nagy szenvedések nyomai. Mikor beszél, tudunk a szebbnél-szebb impressziók, közben elfárasztja és kimeríti hallgatóját, ő pedig beszél tovább fáradhatatlanul. Mindig okosan és mindig érdekesen.

Igazán nehéz lesz önnek nagy dolgokat mondanom, — szolt mosolygva. A hosszú és fárasztó utazás egész kimerítet. A fogadtatás pedig, amelyben részesítettek, szinte kábultá tett. Mert ilyesmire igazán nem mertem gondolni. Mennyi szeretet és mennyi jószág van itt ebben a mi országunkban! Csak apró dolgokat beszélhetek el önnek most, benyomásokat és érzéseket, amelyek ott életem, a melyek megmaradtak bennem. Az idegen, aki Singapoora érkezik, legelőször is Fridrich-Wilhelms háfenebe kerül. Mikor ideérkeztem, egy orvos barátom várt és elkakozott a legközelebbi szigetre: Gragetre. Itt az emberek pápuák és végtelenül tisztelik a doktort, aki őket a betegségtől megszabadítja. Ajándékokat, kék, gyöngyöket vittem nekik. Nagyon szívesen fogadtak és öt perc múlva a jobáratjuk voltak. Te is olyan bol vagy, mint az orvos, mondtaik.

Bol. Mi az? Megtudtam, hogy enél nagyobb kitüntetés nem érhető. Mert bol az dísznöt jelent s ez a csöppet sem esztetikus állat a legszebb és a legjobb lény fogalma náluk. A mi szép és a mi jó, ebben összpontosul számukra. Altalában érdekes a nyelvük. A két mértföldnyire lakó emberek már nem értik meg egymás beszédét, vagy, ha meg is értik, nem beszélnek soha egymás nyelvén. A fejet például úgy hívják, mint a kocsudóit, a balkez ujjainak más a nevük, mint a jobbkezén levőké. A haját, bajuszát, mind füncet hívják. Csudálatos, kérem, az a gyorsaság, a melylyel nyelveket tanulnak. Egy pápu egy órá volt Berlinben és mire visszajött, korrek német gentleman lett. Eről a nyelvtanulásról jut eszembe, hogy Kairóban egyszer egy török banda jászott valamelyik mulatóhelyen. Szemere Mihály, a költő, akivel egy társaságban voltunk, odament a török banda karmesteréhez. — Tud ön törökül, kérdezte tőle. A turbános, kövér fü elkezdett mosolyogni. — I kann nid englisch. I bin ja á bém!

Csodálatosan naiv fogalmak vannak az európai viszonyokról. Egyszer Londonból egy jelmelbálat, férfi és női jelmelt kérék tőlük. A levelet nem értették meg és elhozták hozzám, hogy magyarázzam meg nekik. Azután férfijelmelűt elküldtek — egy lándszát. Női jelmelű — egy nyakláncot. A t még nem meséltem el senkinek, hogy még is házasodtam odakint. Valamelyik törzs felkért, hogy legyek az ügyvédjük és telepedjenek a közük. Két napi gondolkodás után megmondtam nekik, hogy letelepedem, de adjanak feleséget. Asszonyt, a ki mos, főz, takarít és elátja az apró kis dolgaimat. — Feleséget? — mondta a törzsfőnök. Van köztünk egy özvegyasszony. Men-nek hívják. Megnéztem Men-t és mivel nem volt kancsalcsont, hát azt mondtam neki: — Te leszel a feleségem. Azután átadtam neki a nászajándékot, egy görbe agyart, meg három nyakláncot és azontul a családhoz tartoztam én is. Később tudtam meg, hogy csak agyart fogadnak el nászajándéknak. Hiába lett volna kocsiszámra aranyom, nem kellett volna volna nekik. És e hásság révén jutottam azután a legbecesebb és legszébb titkok birtokába. Megnyugtatólag megsugom önnek, hogy a hásságom csak négy napig tartott... A legelőbb becsült ki — kutyahús. Nem pazarolták és csak innapon esznek belőle. Kutyátos mindig keveset. Azt hiszem kutyátos közül, csakis én élveztem azt a szerencsét, hogy végigtehettem egy kutyamenut. Sokkal nehezebb volt oda bejutni, mint a Park-klubba. Nagyon babonások.

Valaki kopogtatott. Egy öreg ur lépett be. Valami régi jó barátja lehetett Birónak, mert mikor megjelentek egymást, csupa könny lett a szemük. Nem akartam ezt az érzékeny találkozást megzavarni. — s. —

Olvasóink szíves figyelmébe ajánljuk a lapunk utolsó oldalán előfűzetésünkhöz írtott hírdotmányunkat. — Személyi hírek. György schauburg-lippei uralkodó herceg, kinek a Szerémségben nagy kiterjedésű birtokai vannak a jövő héten uradalmának megszervezésére végett Magyarországra jön s több napig marad Verőcén. — A hohenzollerni hercegek, — mint nekünk Sigmaringbenől táviratozók — a román király látogatására Gasteinba utazott.

Mohács. Történelmi dátumok ma már nem igen jutnak eszébe az embereknek. A modern élet forgatagában mi már csak a mával törődünk, a jövőbe nézni nincs érdekesünk, a multba való elmélyedést pedig már csak a poétákra és a történetíróra bizzuk. A holnapi nap dátuma azonban akaratlan is megállíthatatlanul eszünkbe jut. Augusztus 29-ike gyásznapja a magyar nemzetnek. Háromszázhetvenhat esztendővel ezelőtt, 1526 augusztus 29-ikének délutánján bukott le a kis Csele patakba II. Lajos, a magyar király és vele elbukott Mohács mezei Magyarországi függetlensége is. Százötven évig nyugtató ezután hazánk a török és a német jármot és a magyar csak egy kis csíny zugban talált menedéket. A szomorú évfordulón, mind minden évben, úgy az idén is gyásznapot ül Mohács közönsége. A templomban három szentbeszédet mondanak: magyar, horvát és német nyelven. A szentbeszédet után pedig gyászmissze lesz.

Margit Zsófia főhercegnő temetése. Margit Zsófia württembergi hercegnő holttestét, mint Gmundenből táviratozók, ma szentelték be a württembergi herceg kastélyában. Ó Felsége délután 3 óra 45 perckor érkezett az alimünster-ebezeri állomásra és onnan Paar gróf főhadisegét és Dietrichstein herceg szárnysegéd társaságát a kastélyba hajlatott. A bezenetést 6 órakor végezte Marschalch püspök, Mayer püspök és Weinmayer prelatus és a piébánia papsága segédletével. A hazi kápolnában végeztet szentelésen jelen volt a király, Falop Albrecht, Robert és Ulrik württembergi hercegek, Albrecht württembergi herceg gyermekei, Maria Terézia württembergi hercegnő, Izabella szász hercegnő, Ferenc Ferdinánd, Ottó, Ferdinand Károly, Lajos Viktor, és Jenő főhercegek, Maria Jozefa, Maria Terézia, Annunziata, Erzsébet Amália és Krisztina főhercegnők, a casertai gróf és neje, György Vilmos és Ernő Ágost cumberlandi hercegek, továbbá a nevezett fejedelmi személyek kísérete és más előkelőségek. A király mindjárt a beszéletes után visszatért Ischlebe. Este 8 órakor a Gmundeni pályaudvaron újra beszélték a holttestet, amelyet azután különvontattal Stuttgartba visznek. A holttestet honap helyezik örök nyugalomra Ludwigsburgban. A württembergi hercegi család összes tagjai és az elhunyt testvérei mind elkisérk a holttestet.

Daranyi díszpolgársága Győr városa. Daranyi Ignác földmívelésügyi miniszert díszpolgárává választotta. Az eről szólo díszlevelet hétfőn adja át a miniszternek Győr város küldöttsége.

Kossuth-ünnep. A Kossuth-ünnepet rendező bizottság pénteken este 8 órakor a Sashörben ülést tart, melyre az egyesületek kiküldöttéi is meghívják. Azokat az egyesületeket pedig, melyek még nem jelentkeztek, felkéri a bizottság a jelentkezésre s ebből a czélibl minden nap d. e. 10—12-ig és d. u. 2—6-ig a kör helyiségben hivatalos órákat tartanak. Ugyanott rendelkeztek meg a különböző jelvények, Kossuth szobrocskák és Kossuth relikviák. A budapesti ügyvédi-kör ma este 7 órakor rendkívüli választmányt ülést tartott, melyen dr. Ódonfi azt indítványozta, hogy szept. 19-én a Kossuth-ünnep alkalmával a szabados rendezésnek estélyt; az azon való részvételre kérésenek fel több művészt s a program hazafias összeállításával hódoljanak Kossuth szellemének.

Kölesden is, mint tudósítónk jelenti, méltó módon akarják megünnepelni szept. 19-ik napját. Ezen a napon az evangélikus templomban isteni tisztelet lesz, mely után a Piacz-terre vonal az ünnepi gyűléseket, hol kétféle ünnepélyességgel leplezik le azt a táblát, mely hirdetni fogja, hogy Kölesd hazafias közönsége az eddigi Piacz-teret a nap emlékére Kossuth-érnek nevezte el. A község ezt a határozatot Koritsanszky Dénes gyógyszerész községi képviselő indítványára hozta.

Gyulafehérvár város ms a városbú tanács-teremben érkezeletet tartott, melyen a Kossuth ünnep rendezése czéljából bizottságot alakított. — Királyné-fogás. Valóságos kis operettet játszottak el a lausnanci esztendő, mint egy svájci lap írja. Elfogták annak rendje és módja szerint Margit özvegy olasz királynét. Letartoztatták és kis hűja, hogy be nem kísérték a lausnanci vártára. Még csak nem is politikai okok miatt, hanem — lo-pás gyanuja miatt. Ugy történt az eset, hogy Lausnamban ellopják egy magánfogadót Margit királyné, a ki a svájci városokban nyaral, a hosiolapást követő napon egy magánfogadon végigjártatott az utcán, mikor a esztendő megillották a kocsit, hogy megnézzék nem-e a lopott jószág az. A kocsi ismerle magas utasát, s nem engedelmességet a rendőreinek, mire ezek erővel megtörték a lovakat s ki-jelentették, hogy ugy a kocsi mint a fogatban ülő hölgyet letartoztatták. A királyné ebben a valóságos pillanatban felfedezte kitért. Erre aztán a rendőrök meghökentek és bocsánatot kértek.

Vasutasok kitüntetés. Az orosz czár Schober Albert miniszter tanácsos, igazgató és elnökhelyettes az orosz Sz. Anna rend második és Csatory Frigyes kir. tanácsos szakszállyfő-nököt, Csatory Lajos min. osztálytanácsos fiát ugyanazon rend harmadosztályu jelvényével tüntette ki.

